

Sarah Pekkanen

Lindeni

ANONYMNÉ DIEVČA

Greer Hendricks

Anonymné dievča

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Greer Hendricks, Sarah Pekkanen
Anonymné dievča – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

Lindeni

Sarah Pekkanen

ANONYMNĚ DIEVĚ

Greer Hendricks

Greer:
Mojim rodičom Elaine a Markovi Kesselovcom

Sarah:
Rogerovi

Toto je literárne dielo. Všetky postavy, organizácie a udalosti zobrazené v tomto románe sú buď výsledkom autorkinej fantázie, alebo fiktívne.

PRVÁ ČASŤ

Pozvánka: Hľadáme ženy od 18 do 32 rokov na výskum etiky a morálky, ktorý vedie prominentný newyorský psychiater. Velkorysá odmena. Anonymita zaručená. Viac podrobností telefonicky.

Je ľahké súdiť rozhodnutia iných ľudí. Matku s vozíkom plným sladkých cereálií a keksov, ktorá vreští na svoje dieťa. Šoféra drahého kabrioletu, ktorý vojde do cesty pomalšiemu autu. Ženu v tichej kaviarni, ktorá príliš hlasno telefonuje. Manžela, ktorý podvádza svoju manželku.

Ale čo keby ste vedeli, že tá žena prišla v ten deň o prácu?

Čo ak ten šofér sľúbil svojmu synovi, že príde na školské predstavenie, ale jeho šéf zvolal na poslednú chvíľu poradu a trval na tom, že tam musí byť?

Čo ak tej žene v kaviarni práve zavolala jej životná láska, muž, ktorý jej zlomil srdce?

A čo ak sa manželka toho neverníka vyhýba jeho dotyku?

Možno by ste bez rozmýšľania odsúdili aj ženu, ktorá sa rozhodne odhaliť za peniaze cudziemu človeku svoje najhlbšie tajomstvá. Ale zdržte sa, aspoň zatiaľ.

Všetci máme nejaký dôvod na to, ako konáme. Dokonca aj vtedy, keď ten dôvod skrývame pred tými, ktorí si myslia, že nás poznajú najlepšie. A aj vtedy, keď je ten dôvod pochovaný tak hlboko v nás, že o ňom ani sami nevieme.

PRVÁ KAPITOLA

PIATOK 16. NOVEMBRA

Mnohé ženy chcú, aby ich svet videl istým spôsobom. Moja práca je vytvoriť túto premenu za jedno štyridsaťpäťminútové sedenie.

Keď skončím, moje zákazníčky vyzerajú inak. Stanú sa seba-vedomejšími, žiarivejšími. Dokonca šťastnejšími.

Ponúkam však len dočasnú opravu. Ľudia sa nemenne vracajú k svojmu pôvodnému ja.

Skutočná zmena si žiada viac než nástroje, ktoré mám k dispozícii.

Je piatok večer, o dvadsať minút šesť. Dopravná špička. A vtedy chce často niekto vyzerat' ako tá najlepšia verzia seba samého, takže tento čas si na to vždy vyhradím vo svojom osobnom voľne.

Keď sa dvere vozňa v metre otvoria na stanici Astor Place, som z neho prvá vonku, a ako vždy na konci dlhého dňa, pravá ruka ma bolí od ťarchy čierneho kozmetického kufríka.

Kufrík podržím za sebou, keď prechádzam cez úzky turniket – dnes je to už piaty raz a robím to automaticky –, a potom sa náhlím hore schodmi.

Keď sa ocitnem na ulici, zalovím vo vrecku a vytiahnem mobil. Otvorím si denný rozvrh, ktorý sa neprestajne aktualizuje vďaka aplikácii BeautyBuzz. Vložím doň hodiny, keď chcem pracovať, a esemeskou mi prídu objednávky.

Moja posledná zákazka je na rohu Ôsmej ulice a University Place. Je to objednávka pre dve zákazníčky – čiže deväťdesiat

minút. Mám adresu, mená a telefónne číslo. Ale nemám ani potuchy, kto bude za dverami, keď na ne zaklopem.

Cudzích ľudí sa však nebojím. Zistila som, že známe tváre vám môžu ublížiť oveľa viac.

Zapamätám si presnú polohu a potom vykročím po ulici a nohou odsuniem odpadky, ktoré sa vysypali z plného koša. Predavač sťahuje bezpečnostnú mrežu na obchode, tá s rachotom zapadne na miesto. Traja vysokoškooláci s ruksakmi prevesenými cez plece sa žartom postrkujú, keď ich mŕňam.

Som dva bloky od cieľa, keď mi zazvoní telefón. Na displeji vidím, že je to mama.

Nechám ho ešte raz zazvoniť a dívam sa na maminu usmiatu tvár v malom krúžku.

Uvidíme sa o päť dní, keď prídem na Deň vďakyvzdania.

Nedokážem to však nechať tak.

Pocit viny je potom ťažký.

„Ahoj, mami! Všetko v poriadku?“ spýtam sa.

„Áno, zlatko, len sa hlásim.“

Predstavím si ju v kuchyni nášho domu na predmestí Filadelfie, kde som vyrastala. Mieša na sporáku omáčku – jedávajú zavčasu a v piatok je to vždy pečené mäso so zemiakovou kašou –, potom otvorí fľašu Zinfandelu, aby si mohla neskôr naliať pohár vína, ktorý si dožičí vo víkendové večery.

Na okienku nad kuchynským drezom je žltá záclonka a cez rúčku sporáka visí utierka na riad s nápisom *Daj sa do toho* nad obrázkom valčeka na cesto. Kvetovaná tapeta sa na spojoch odliepa a naspodku chladničky je priehlbina od toho, ako do nej otec kopol, keď Eagles prehrali play-off.

Keď sa otec vráti z práce – je poisťovací agent –, večera bude hotová. Mama ho privíta letným bozkom. Zavolajú moju sestru Becky k stolu a pomôžu jej nakrájať mäso.

„Becky si dnes ráno zazipsovala bundu,“ hlási mi mama. „Celkom bez pomoci.“

Becky má dvadsaťdva, je o šesť rokov mladšia odo mňa.

„To je úžasné,“ poviem.

Niekedy si želim, aby som bývala bližšie a mohla rodičom pomáhať. Inokedy sa však až zahanbím, aká som vďačná, že bližšie nebývam.

„Vieš čo, zavolám ti neskôr,“ dodám rýchlo. „Práve idem pracovať.“

„Ach, najali ťa do ďalšieho predstavenia?“

Zaváhám. Mama priam ožila.

Nemôžem jej povedať pravdu, tak len zamrmlm: „Áno, je to len také malé divadlo. Zrejme sa o tom ani nebude písať. Ale masky sú dosť zložité, fakt netradičné.“

„Som na teba vážne hrdá,“ vraví mama. „Neviem sa dočkať, až mi o tom na budúci týždeň všetko porozprávaš.“

Zdá sa mi, že chce ešte niečo dodať, no hoci som nedorazila do cieľa – študentského ubytovania Newyorskej univerzity –, hovor skončím.

„Pobozkaj za mňa Becky. Lúbim ťa.“

Moje pravidlá pri akejkoľvek zákazke začínajú platiť ešte pred príchodom na miesto.

Vyhodnotím si zákazníčky, len čo ich uvidím – všimnem si obočie, ktoré by lepšie vyzeralo tmavšie, alebo nos, ktorý treba vytieňovať, aby sa zdal užší –, a viem, že aj zákazníčky posudzujú mňa.

Prvým pravidlom je moja neoficiálna rovnošata. Som celá v čiernom, takže si nemusím každé ráno vymýšľať nové oblečenie. A pôsobí to aj tak trochu autoritatívne. Vyberám si pohodlné kusy, ktoré sa dajú prať v práčke a vyzerajú rovnako svieže o siedmej večer ako o siedmej ráno.

Keď niekomu líčite tvár, stráca sa osobný priestor, takže nechty mám vždy krátke a vyleštené, dych mi vonia po mäte a kučery si stiahnem do chvosta. Od tohto štandardu nikdy neupustím.

Skôr než zazvoním na zvonček bytu 6D, vtriem si do rúk Germ-X a do úst hodím pastilku Altoid. Prichádzam o päť minút skôr. Ďalšie pravidlo.

Vyveziem sa výťahom na šieste poschodie, potom kráčam po chodbe za hlasnou hudbou – *Roar* od Katy Perry – a stretávam sa so zákazníkami. Jedna má na sebe župan, druhá tričko a boxerky. Vo vzduchu zacítim dôkaz ich posledného skrášľovania – chemikálie použité na plavý melír dievčata menom Mandy a lak na nechty schnúci na rukách Taylor, ktorá nimi trepoce vo vzduchu.

„Kam sa dnes večer chystáte?“ spýtam sa. Na párty bude pravdepodobne silnejšie osvetlenie než v klube a večera v reštaurácii si vyžaduje len jemný mejkap.

„Do Lit,“ povie Taylor.

Keď nezareagujem, dodá: „Je to v Meatpacking District. Drake tam bol včera večer.“

„Super,“ poviem.

Prepletiem sa pomedzi veci porozhadzované na dlážke – dáždňik, skrkvany sivý sveter, ruksak –, potom odhrniem na nízkom konferenčnom stolíku pukance SkinnyPop a poloprázdne plechovky od Red Bullu, aby som si tam mohla položiť kuf-rík. Otvorím ho a jeho boky sa rozvinú ako harmonika a odhalia všetky plošinky so šminkami a štetcami.

„Ako chcete vyzerat?“

Niektorí vizážisti pracujú nepremyslene a snažia sa napchať do jedného dňa čo najviac zákazníčok. Ja som si do svojho času vyhradeného na líčenie zakomponovala aj priestor na zopár otázok. Kým jedna žena chce výrazne namalované oči a prirodzené pery, ďalšia, naopak, výrazne červené pery a na oči len trochu maskary. Preto mi pár minút investovaných na začiatku ušetrí čas na konci.

Dôverujem aj svojmu inštinktu a všímavosti. Keď mi tieto dievčatá povedia, že chcú mať sexi plážový vzhľad, viem, že

v skutočnosti sa chcú podobat' na Gigi Hadidovú, ktorá je na obálke časopisu ležiaceho na sedačke.

„Čo študujete?“ spýtam sa.

„Komunikáciu. Obe chceme pracovať v PR.“ Mandy sa tvári znudene, ako keď odpovedá otravnej dospeláčke, ktorá chce vedieť, čím bude, keď vyrastie.

„Znie to zaujímavo,“ poviem a vytiahnem stoličku s rovným operadlom na najlepšie osvetlené miesto, rovno pod luster na strope.

Začnem s Taylor. Mám štyridsaťpäť minút, aby som vytvorila podobu, ktorú chce uvidieť v zrkadle.

„Máte úžasnú pleť,“ poviem. Ďalšie pravidlo – nájsť na každej zákazníkne niečo, čo možno pochváliť. Pri Taylor to nie je ťažké.

„Ďakujem,“ odpovie, ale nezdvihne pohľad od mobilu. Začína komentovať príspevky na svojom Instagrame. „Fakt chce ešte niekto vidieť ďalšie zákusky?“ – „Juls a Brian sú takí zamilovaní, až sa mi z toho robí zle.“ – „Inšpiratívny západ slnka, chápem... teším sa, že si užívate vzrušujúci piatkový večer na balkóne.“

Pracujem a brbotanie dievčat splynie s pozadím ako bzučiaci dron alebo dopravný ruch za oknami. Pohltí ma nanášanie podkladu na Taylorine sánky, aby bol farebný prechod plynulý, a miešanie medených a pieskových odtieňov na chrbte ruky, ktoré zvýraznia zlaté škvrnky v jej očiach.

Práve jej nanášam na líca farbu, keď jej zazvoní mobil.

Taylor prestane vytukávať srdiečka a zdvihne telefón do výšky: „Súkromné číslo. Mám to vziať?“

„Áno,“ povie Mandy. „Môže to byť Justin.“

Taylor pokrčí nosom. „Ale kto zdvíha telefón v piatok večer? Môže nechať odkaz.“

Chvíľku nato stlačí hlasný hovor a v miestnosti zahlaholí mužský hlas:

„Tu je Ben Quick, asistent pre výskum. Potvrdzujem váš termín tento víkend, zajtra a v nedeľu, od ôsmej do desiatej ráno.

Miesto konania je Hunter Hall, miestnosť 214. Prídem po vás do vestibulu a odvediem vás hore.“

Taylor prevráti oči a ja odtiahnem ruku so špirálou na riasy.

„Nehýbte sa, prosím,“ požiadam ju.

„Prepáčte. Čo mi preskočilo, Mandy? Zajtra budem mať príliš veľkú opicu, aby som mohla tak skoro vstať.“

„Kašli na to.“

„Áno. Ale je to päť stoviek. To sú dva svetre z Rag & Bone.“

Tie slová ma preberú zo sústredenia; päť stoviek zarobím za desať zákaziek.

„Zabudni. Nebudem si nastavovať budík kvôli nejakému blbému dotazníku,“ povie Taylor.

Musí byť pekný, pomyslím si pri pohľade na sveter v kúte.

Neovládne sa a spýtam sa: „Dotazník?“

Taylor mykne plecami. „Nejaký doktor Shields, profesor psychológie, potrebuje študentov do prieskumu.“

Rozmýšľam, aké otázky môžu byť v takom prieskume. Možno je to niečo ako Myersovej a Briggsovej test osobnosti.

Poodstúpim a prezerám si Taylorinu tvár. Je klasicky pekná a má závideniahodné črty. Nepotrebovala ani celých štyridsaťpäť minút.

„Keďže ostanete dlho vonku, urobím vám na pery kontúru a potom nanesiem rúž,“ poviem. „Tak vám farba vydrží.“

Vytiahnem svoj oblúbený rúž s logom BeautyBuzz a natriem ním Taylorine plné pery. Keď skončím, Taylor vstane a s Mandy v pätách sa ide pozrieť do zrkadla v kúpeľni. „Vau!“ zvolá Taylor. „Je fakt dobrá. Urobme si selfíčko.“

„Najprv musím mať mejkap aj ja!“

Začnem spratávať prípravky, ktoré som použila na Taylor, a uvažujem, čo budem potrebovať pre Mandy, keď si všimnem, že Taylor nechala ležať telefón na stoličke.

Môj vzrušujúci piatkový večer bude asi takýto: odveziem sa autobusom cez celé mesto do miniatúrnej garsónky na Lower

East Side, prejdem sa s Leom, miešancom teriéra, a potom budem vymývať farby zo štetcov. Som taká utáhaná, že asi pôjdem do postele skôr, než si Taylor a Mandy objednajú v klube prvý kokteil.

Znova pozriem na telefón.

Potom vrhnem pohľad na dvere kúpeľne. Sú privreté.

Stavím sa, že Taylor si nedá ani tú námahu, aby zavolala späť a zrušila schôdzku.

„Musím si kúpiť taký zvýrazňovač, aký použila ona,“ vraví Taylor.

Päťsto dolárov by mi tento mesiac pomohlo zaplatiť nájomné.

Už poznám svoj zajtrajší rozvrh. Prvú zákazku mám až naobed.

„Dám si urobiť dramatické oči,“ povie Mandy. „Som zvedavá, či má so sebou umelé riasy.“

Hunter Hall od ôsmej do desiatej ráno – to si pamätám. Ale ako sa volali ten doktor a jeho asistent?

Niežeby som to plánovala – no v jednej chvíli sa dívam na telefón a v druhej ho mám v ruke. Neprešla ani minúta, nezamkol sa. Potrebujem nájsť odkazovú schránku, čo značí odtrhnúť oči od dverí kúpeľne.

Ťuknem na displej, aby sa mi prehral posledný odkaz, a pritisknem si telefón tesne na ucho.

Kúpeľňové dvere sa pohnú a Mandy sa chystá vyjsť. Otočím sa a srdce sa mi rozbúcha. Nebudem môcť vrátiť telefón na miesto, tak aby ma nevidela.

Ben Quick.

Môžem predstierať, že spadol zo stoličky – nervózne rozmýšľam. Poviem Taylor, že som ho práve zdvihla.

„Čakaj, Mandy!“

Asistent pre výskum... od ôsmej do desiatej ráno...

„Má mi vyskúšať tmavší rúž?“

No tak, netrpezlivo si želim, aby sa odkaz prehrával rýchlejšie.

Hunter Hall, miestnosť 214.

„Možno,“ povie Mandy.

Vyzdvihnem vás vo vesti –

Vypnem odkaz a pustím mobil na stoličku vo chvíli, keď Taylor urobí prvý krok do izby.

Nechala ho displejom hore, alebo dolu? Prv než si spomeniem, Taylor stojí vedľa mňa.

Pozrie na telefón a mne sa zovrie žalúdok. Pobabrala som to. Teraz si spomínam, že ho nechala displejom dolu. Položila som ho naspäť nesprávne.

Ťažko preglgnem a snažím sa vymyslieť výhovorku.

„Hej,“ ozve sa.

Zdvihnem pohľad a zadívam sa jej do očí.

„Páči sa mi to. Ale môžete vyskúšať tmavší rúž?“

Sadne si späť na stoličku a ja pomaly vydýchnem.

Premaľujem jej ústa dvakrát – najprv ich urobím malinové, potom sa vrátim k pôvodnému odtieňu – a celý čas si pridŕžam pravý lakeť ľavou rukou, aby som roztrasenými prstami nepokazila kontúry. Keď skončím, pulz mám už normálny.

Keď odchádzam z bytu a namiesto tringeltu sa mi od dievčat ujde roztržité „ďakujeme“, som rozhodnutá.

Nastavím si budík na 7.15.

SOBOTA 17. NOVEMBRA

Nasledujúce ráno si pozorne prejdem celý plán.

Niekedy môže spontánne rozhodnutie zmeniť smerovanie vášho života.

Už nechcem, aby sa mi to znova stalo.

Čakám pred Hunter Hall a dívam sa smerom k Taylorinmu bytu. Je zamračené a vzduch je hustý a sivý, na okamih si zmýlim inú mladú ženu náhliacu sa smerom ku mne s Taylor. Ale tá si šla len zabehať. Keď je päť minút po ôsmej a zdá sa, že Taylor ešte spí, vojdem do vestibulu, kde sa mladík v plátenných nohaviciach a modrej košeli díva na náramkové hodinky.

„Prepáčte, že meškám!“ zvolám.

„Taylor?“ spýta sa. „Som Ben Quick.“

Správne som si tipla, že Taylor nezavolá a schôdzku nezruší.

„Taylor ochorela a požiadala ma, aby som sem šla a vyplnila dotazník namiesto nej. Som Jessica. Jessica Farrisová.“

„Aha.“ Ben zažmurká. Premieria si ma od hlavy po päty, pozornejšie ma preskúma.

Vymenila som členkové čižmy za členkové Conversy a cez plece som si prevesila čierny nylónový ruksak. Nezaškodí, ak budem vyzerat' ako študentka.

„Počkáte chvíľu?“ povie nakoniec. „Musím to skonzultovať.“

„Iste.“ Napodobním mierne znudený tón, akým včera hovorila Taylor.

Prinajhoršom ma do prieskumu nevezmú, pripomenula som si. Žiadna katastrofa; kúpim si cestou domov bagel a vezmem Lea na dlhú prechádzku.

Ben ustúpi bokom a vytiahne mobil. Naťahujem uši, aby som počula, čo hovorí, ale rozpráva tlmeným hlasom.

Potom podíde ku mne. „Koľko máte rokov?“

„Dvadsaťosem,“ odpoviem pravdivo.

Ukradomky pozriem na vchod, aby som sa ubezpečila, že Taylor sa sem nedotrepe na poslednú chvíľu.

„Bývate momentálne v New Yorku?“ spýta sa Ben.

Prikývnem.

Ben má pre mňa ešte dve otázky: „Kde všade ste žili? Niekde mimo Spojených štátov?“

Pokrútim hlavou. „Len v Pensylvánii. Tam som vyrastala.“

„Dobre,“ povie Ben a odloží telefón. „Môžete participovať na prieskume. Potrebujem vaše celé meno a adresu. Ukážete mi nejaký preukaz totožnosti?“

Stiahnem si ruksak z pleca, zalovím v ňom a vytiahnem peňaženku. Podám mu vodičský preukaz.

Odfotí si ho a potom si zapíše ostatné údaje. „Platbu vám môžem poslať zajtra na konci sedenia cez Venmo, ak máte účet.“

„Mám,“ odvetím. „Taylor povedala, že to bude päťsto dolárov, správne?“

Prikývne. „Odošlem to celé mobilom a potom vás odvediem hore do miestnosti.“

Naozaj je to také ľahké?

DRUHÁ KAPITOLA

SOBOTA 17. NOVEMBRA

Nie ste účastníčka prieskumu, ktorú sme dnes ráno očakávali.

Spĺňate však demografické kritériá výskumu a to miesto by inak prepadlo. Môj asistent Ben vás odvedie do miestnosti číslo 214. Testovacia miestnosť je veľká a obdĺžniková, na východnej strane lemovaná oknami. Na lesklom linoleu stoja tri rady písacích stolov so stoličkami. V popredí miestnosti je Smart board, jeho plocha je prázdna. Na zadnej stene sú vo výške umiestnené staromódne okrúhle nástenné hodiny. Miestnosť vyzerá ako trieda v ktoromkoľvek univerzitnom areáli v akomkoľvek meste.

Až na jedno: Ste tu iba vy.

Toto miesto sme vybrali, aby vás ničím nerozptyľovalo a mohli ste sa lepšie sústrediť na úlohu, ktorú máte pred sebou.

Ben vám vysvetlí, že inštrukcie pre vás sa objavia na počítači, ktorý sme vám tu pripravili. Potom zatvorí dvere.

V miestnosti je ticho.

Na písacom stole v prvom rade stojí laptop. Už je otvorený. Keď k nemu kráčate, vaše kroky sa ozývajú miestnosťou.

Posadíte sa na stoličku a pritiahnete si ju k písaciemu stolu. Kovová noha stoličky zadrie do linolea.

Na obrazovke je správa:

Subjekt 52: Ďakujeme, že sa zúčastňujete na výskumnom projekte na tému morálka a etika. Vstupom do tohto výskumu sa zaväzujete k mlčanlivosti. Máte výslovne zakázané s kýmkoľvek sa rozprávať o tomto výskume a jeho obsahu.

Neexistujú správne a nesprávne odpovede. Dôležité je, aby ste boli úprimná a uviedli prvú odpoveď, ktorá vám inštinktívne príde na um. Vaše vysvetlenia majú byť dôkladné. Nemôžete prejsť k ďalšej otázke, kým nezodpoviete predchádzajúcu.

Päť minút pred uplynutím dvojhodinového času vás na to upozorníme.

Stlačte *return*, keď budete pripravená začať.

Tušíte, čo môžete očakávať?

Máte prst nad tlačidlom *return*, ale namiesto toho, aby ste ho stlačili, držíte ho nad klávesom. Nie ste jediná, kto váha. Aj niektorí z päťdesiatjedna subjektov pred vami prejavili neistotu.

Človeku môže naháňať strach zoznámiť sa s tými časťami seba samého, ktorých existenciu si nechce pripustiť.

Nakoniec ten kláves stlačíte.

Pozorujete blikajúci kurzor a čakáte. Oriekovohnedé oči máte rozšírené.

Keď sa na obrazovke objaví prvá otázka, strhnete sa.

Možno sa vám zdá čudné, že niekto skúma intímne časti vašej psychiky v takom sterilnom prostredí a bez toho, aby prezradil, prečo sú tie informácie také cenné. Je celkom prirodzené vyhýbať sa pocitom zraniteľnosti, ale ak má byť tento proces úspešný, budete sa mu musieť podvoliť.

Pamätajte si pravidlá: Budte otvorená a úprimná a neuhýbajte pred pocitom trápnosti alebo bolesťou, ktoré tieto otázky vyvolajú.

Ak vás začiatkové otázky, ktoré sú pomerne mierne, vyvedú z rovnováhy, potom patríte k ženám, ktoré výskum prerušia. Niektoré subjekty sa nevrátia. Tento test nie je pre každého.

Ďalej hľadáte na otázku.

Možno vám intuícia hovorí, aby ste odišli, skôr než začnete. Nebudete prvá.

Ale vy opäť zdvihnete ruky nad klávesnicu a začnete písať.

TRETIA KAPITOLA

SOBOTA 17. NOVEMBRA

Hľadím na laptop v neprirodzene tichej triede a pocítim úzkosť. V inštrukciách sa hovorí, že neexistujú nesprávne odpovede, no neodhalia snáď moje odpovede v teste morálky priveľa o mojom charaktere?

V miestnosti je chladno, rozmýšľam, či je to naschvál, aby som ostala bdelá. Takmer počujem fantómové zvuky – šuchotanie listov papiera, dupot chodidiel na tvrdej dlážke, sácanie a šaškovanie študentov.

Stlačím ukazovákom *return* a čakám na prvú otázku.

Viete zaklamať bez pocitu viny?

Strhnem sa.

To som nečakala po tom, čo Taylor odbila tento výskum pohľadovým mávnutím rukou.

Asi som nepredvídala, že budú chcieť, aby som písala o sebe; z nejakého dôvodu som si myslela, že to bude prieskum s viacerými možnosťami alebo s odpoveďami áno/nie. Čeliť takej osobnej otázke, ktorá naznačuje, akoby doktor Shields o mne už vedel priveľa, akoby vedel, že som klamala o Taylor... no, to mnou poriadne zatriaslo.

V duchu sa zachvejem a zdvihnem prsty nad klávesnicu.

Existuje mnoho druhov lží. Mohla by som písať o klamstve zo zábudlivosti alebo o takom veľkom, ktoré zmení človeku život – tie poznám veľmi dobre –, ale vyberiem si bezpečnejšiu cestu.

Určite, napíšem. Som vizážistka, ale nie jedna z tých, o ktorých sa niekde dočítate. Nerobím s modelkami ani s filmovými hviezdami. Pripravujem týždňerky z Upper East Side na stužkovú a ich mamy na slávnostné benefičné podujatia. Robím svadby aj bar micvy. Takže áno, som schopná povedať precitlivenej matke, že by si od nej mohli ešte pýtať občiansky preukaz, alebo presvedčiť neistú šestnástku, že som si vôbec nevšimla jej vyrážky. Lebo keď im zalichotím, skôr od nich dostanem slušné prepitné.

Stlačím enter a neviem, či profesor očakáva takúto odpoveď. Zrejme to robím dobre, lebo vzápätí sa zjaví druhá otázka.

Opíšte, kedy ste v živote podvádzali.

Fú, to znie, akoby to bola istá vec.

Asi každý podvádza, aj keď len v detstve v Monopoloch. Chvíľku sa nad tým zamyslím, potom napíšem: V štvrtej triede som podvádzala pri diktáte. Sally Jenkinsovej šiel pravopis najlepšie z triedy. Keď som zdvihla pohľad a hrýzla ružovú gumu na ceruzke a rozmýšľala, či sa správne píše „domov“ alebo „domou“, pozrela som na jej papier.

Ukázalo sa, že „domov“. Napísala som to a v duchu sa Sally poďakovala, keď som dostala jednotku.

Stlačím enter.

Smiešne, ako sa mi vynorili tieto podrobnosti, hoci na Sally som si nespomenula celé roky. Spolu sme maturovali, ale prepásla som niekoľko pomaturitných stretnutí, takže netuším, čo s ňou je. Asi bude mať dve-tri deti, prácu na polovičný úväzok a dom neďaleko svojich rodičov. Tak ako väčšina dievčat, s ktorými som vyrastala.

Ďalšia otázka sa zatiaľ neobjavila. Znova stlačím enter. Nič.

Rozmýšľam, či program nezamrzol. Už som chcela vykuknúť z miestnosti, či nie je nablízku Ben, ale potom sa začali po jednom objavovať na obrazovke písmená.

Akoby ich niekto písal v reálnom čase.

Subjekt 52, chodte hlbšie.

Celá sa strhnem. Poobzerám sa okolo seba. Tenké plastové žalúzie sú vytiahnuté, no v tento jednotvárný, pochmúrny deň nie je vonku nikto. Trávnik aj chodník sú prázdne. Na druhej strane je ďalšia budova, ale nevidno, či je niekto dnu.

Logicky si uvedomujem, že som sama. Mám len pocit, akoby niekto blízko mňa šepkal.

Pozriem znova na laptop. Je tam ďalší odkaz:

Bola to naozaj vaša prvá, inštinktívna odpoveď?

Takmer zalapám po dychu. Ako to doktor Shields vie?

Odtisnem stoličku a chcem vstať. Potom prídem na to, ako si to domyslel; z môjho zaváhania, kým som sa pustila do písania. Doktor Shields si uvedomil, že som zavrhla prvú myšlienku a zvolila si bezpečnejšiu odpoveď. Pritiahnem si stoličku späť k počítaču a pomaly vydýchnem.

Na stránke sa ukáže ďalšia inštrukcia.

Chodte pod povrch.

Je bláznovstvo domnievať sa, že doktor Shields vie, čo si myslím, poviem si. Pobyť v tejto miestnosti sa očividne zahráva s možnosťou myslieť. Nebolo by to také čudné, keby tu boli aj iní ľudia.

Po krátkej prestávke sa na obrazovke znova objaví druhá otázka.

Opište, kedy ste v živote podvádzali.

Dobre, pomyslím si. Chcete nepeknú pravdu o mojom živote? Pôjdem trochu hlbšie.

Je podvádzaním to, keď ste pri nejakom čine len účastníkom? Napíšem.

Čakám na odpoveď. Ale na obrazovke len bliká kurzor. Píšem teda ďalej.

Niekedy sa dám dokopy s chlapmi, ktorých až tak dobre nepoznám. Alebo skôr, ktorých nechcem až tak dobre spoznať.

Nič. Pokračujem.

Vo svojej práci som sa naučila presne vyhodnotiť ľudí pri prvom stretnutí. Ale v osobnom živote, najmä ak si vypijem jeden alebo dva poháriky, to úmyselne nerobím.

Pred niekoľkými mesiacmi som sa zoznámila s jedným basgitaristom. Šla som k nemu. Bolo očividné, že tam žije nejaká žena, ale nespýtala som sa na to. Povedala som si, že to bude len spolubývajúca. Je chyba, že si dávam klapky na oči?

Stlačím *return* a rozmýšľam, ako prijmú moje priznanie. Moja najlepšia kamarátka Lizzie vie o niektorých mojich známostiach na jednu noc, ale nikdy som jej nepovedala, že v ten večer som videla v kúpeľni flakón s parfumom a ružovú žiletku. A nevie ani, koľko ich bolo. Asi nechcem, aby ma odsudzovala.

Písmenko po písmenku vyskočí na obrazovke jediné slovo: **Lepšie.**

Na okamih sa poteším, že už sa v teste zlepšujem.

Potom si uvedomím, že úplne cudzí človek číta priznanie o mojom intímnom živote. Ben vyzeral vo vyžehlenej košeli a s okuliarmi v rohovinovom ráme ako profesionál, ale čo vlastne viem o tom psychiatrovi a jeho výskume?

Možno sa to len *nazýva* výskum morálky a etiky. Môže sa za tým skrývať čokoľvek.

Ako mám vedieť, že ten chlap je vôbec profesorom na NYU? Taylor nevyzerá, že by si overovala detaily. Je to mladá krásavica a možno práve preto ju pozvali do tohto výskumu.

Premýšľam, čo urobím, no zjaví sa ďalšia otázka.

Zrušili by ste plány s kamarátkou, keby sa vám naskytlo niečo lepšie?

Plecia sa mi uvoľnia. Táto otázka je celkom neškodná, také dačo by sa spýtala Lizzie, ak by potrebovala poradiť.

Keby doktor Shields plánoval niečo strašné, nebol by to celý organizoval v triede v areáli univerzity. A navyše, nespýtal sa na môj intímny život, pripomenula som si. To ja som s tým dobrovoľne začala.

Odpoviem na otázku: *Pravdaže, lebo prácu nemám stále. Niekedy som celé týždne zavalená robotou, mám sedem aj osem klientok denne*

a lietam hore-dolu po Manhattane. A potom prídu dni, keď mám len zo dve objednávky. Odmietnuť prácu neprichádza do úvahy.

Už chcem stlačiť return, keď si uvedomím, že doktor Shields nebude s mojou odpoveďou spokojný. Podľa jeho pokynu idem hlbšie.

Prvú prácu som mala v pätnástich rokoch v bagetérii. Z vysokej školy som odišla po dvoch rokoch, lebo som tam nevedela vydržať. Aj popri finančnej pomoci som musela tri večery v týždni pracovať ako čašníčka a vziať si študentskú pôžičku. Nenávidela som byť zadlžená. Stále som sa bála, či na účte nepôjdem do mínusu, po práci som si musela ukradomky vyniesť bagetu...

Teraz som na tom trochu lepšie. Ale nemám barličky ako moja najlepšia kamarátka Lizzie. Jej posielajú rodičia každý mesiac šek. Moji rodičia sú v podstate na mizine a sestra má špeciálne potreby. Takže áno, niekedy musím zrušiť plány s kamarátkou. Musím si na seba zarobiť. Lebo v konečnom dôsledku sa môžem spoliehať len sama na seba.

Zadívam sa na posledný riadok.

Rozmýšľam, či to neznie uľňukane. Dúfam, že doktor Shields pochopí, čo sa snažím povedať: Nemám perfektný život, ale kto ho má? A mohlo to byť ešte horšie.

Nie som zvyknutá takto sa prejavovať. Písať o skrytých myšlienkach je ako zmývať si mejkap a vystavovať holú tvár.

Odpoviem na niekoľko ďalších otázok, napríklad: **Čítali by ste niekedy manželove/partnerove esemesky?**

Keby som si myslela, že ma podvádza, tak áno, napísala som. No nebola som nikdy vydatá, ani som s nikým nežila. Mala som len pár trochu vážnejších vzťahov a nikdy som nemala dôvod o nich pochybovať.

Až donedávna. Som napätá, akoby som si dala o šálku kávy viac, ale už nie ustráchaná ani plná úzkosti. Intenzívne sa sústreďujem. A celkom som stratila pojem o čase. Možno som v tejto triede štyridsaťpäť minút, alebo dvakrát toľko.

Práve som dopísala niečo, o čom by som nikdy nebola schopná povedať svojim rodičom – ako tajne platím niektoré Beckine lekárske poplatky. Na obrazovke sa znova objavujú písmená.

Máte to ťažké.

Prečítam si tú správu ešte raz, pomalšie. Prekvapí ma, ako ma láskavé slová doktora Shieldsa upokoja.

Opriem sa chrbtom o stoličku, tvrdý kov sa mi zaryje medzi lopatky. Pokúšam sa predstaviť si, ako doktor Shields vyzerá. Vybavujem si ho ako zavalitého muža so sivou bradou. Je ohľaduplný a súcitný. Už si asi vypočul všeličo. Neodsudzuje ma.

Je to ťažké, pomyslím si. Rýchlo párkrát zažmurkám.

Napíšem: *Ďakujem vám.*

Ešte nikto o mne nechcel tolko vedieť, väčšina ľudí sa uspokojí s povrchným táraním, aké doktor Shields nemá rád.

Možno tajomstvá, ktoré v sebe nosím, sú závažnejšie, než som si myslela, lebo keď som ich povedala doktorovi Shieldsovi, cítim sa ľahšie.

Trošku sa nahnem dopredu a pohrávam sa s tromi striebornými prsteňmi na ukazováku a čakám na ďalšiu otázku.

Trvá chvíľku dlhšie ako pri tých predchádzajúcich, kým sa objaví. Potom príde.

Ublížili ste niekedy veľmi niekomu, na kom vám záleží?

Zalapám po dychu.

Prečítam si to dvakrát. Nemôžem si pomôcť a pozriem sa k dverám, hoci viem, že cez sklenú tabuľku v ich hornej časti nikto nenakúka.

Päťsto dolárov, pomyslím si. Už sa mi nezdá, že sú to ľahko zarobené peniaze.

Nechcem váhať prídlho. Doktor Shields bude vedieť, že sa niečomu vyhýbam.

Žiaľ, áno, píšem a snažím sa získať čas. Nakrútim si prameň vlasov na prst, potom ešte napíšem: *Keď som sa pristahovala do New Yorku, páčil sa mi jeden chlapec a bola doňho buchnutá aj moja kamarátka. Zavolať ma na rande –*

Prestanem. Tento príbeh nie je nič zvláštne. To určite nechce doktor Shields počuť.

Pomaly písmeňá vymažem.

Doteraz som bola úprimná a prijala som podmienky výskumu. Teraz si chcem niečo vymyslieť.

Doktor Shields môže zistiť, ak nebudem hovoriť pravdu.

A rozmýšľam... aké by to bolo, keby som ju nehovorila.

Niekedy si myslím, že som ublížila každému, koho som mala rada.

Tak veľmi to chcem napísať. Predstavujem si doktora Shieldsa, ako súcítne pokýve hlavou a povzbudí ma, aby som pokračovala. Možno keby som mu napísala, čo som urobila, znova by mi napísal niečo utešujúce.

Zovrie sa mi hrdlo. Pretriem si rukou oči.

Keby som mala odvalu, vysvetlila by som doktorovi Shieldsovi, že som sa starala o Becky celé leto, kým rodičia boli v práci, a že som bola naozaj zodpovedná, aj keď som vtedy mala len trinásť rokov. Becky vedela byť otravná – vždy mi vtrhla do izby, keď som tam mala kamarátky, požičiavala si moje veci a všade chodila za mnou –, no aj tak som ju mala rada.

Mala rada, pomyslí si. Stále ju mám rada.

Len ma bolí, keď som v jej blízkosti.

Stále som nenapísala ani slovo, keď mi Ben zaklope na dvere a povie, že mám už len päť minút.

Zdvihnem ruku a pomaly píšem: *Áno, a dala by som všetko za to, keby sa to nebolo stalo.*

Skôr než si tie slová stihnem znova premyslieť, stlačím *enter*.

Hľadím na obrazovku počítača, ale doktor Shields mi už nič neodpíše.

Kurzor bliká ako bijúce srdce, je uhrančivý. Začnú ma páliť oči.

Keby mi doktor Shields v tej chvíli niečo napísal, keby ma požiadal, aby som pokračovala, a povedal, že môžem prekročiť vymedzený čas, urobila by som to. Všetko by som zo seba vypustila, všetko by som mu povedala.

Môj dych je čoraz plytkejší.

Mám pocit, akoby som stála na okraji útesu a čakala, že mi niekto povie, nech skočím.

Ďalej upieram oči na počítač, viem, že mi ostáva už len asi minúta.

Obrazovka je stále prázdna, bliká na nej iba kurzor. V mysli mi zrazu začnú pulzovať slová v rytme s kurzorom: *Povedzte mi! Povedzte mi!*

Keď Ben otvorí dvere, len ťažko odtrhnem pohľad od obrazovky a kývnem mu.

Otočím sa, pomaly stiahnem bundu z operadla stoličky a vezmem si ruksak. Ešte raz pozriem na obrazovku, stále je prázdna.

Keď vstanem, zmocní sa ma únava. Som úplne vyčerpaná. Údy mám ťažké a myseľ sa mi topí v hmle. Túžim len po jednom, ísť domov a zaliezt' s Leom pod prikrývku.

Ben stojí pred dverami a díva sa na svoj iPad. Navrchu zazriem Taylorino meno a pod ním ďalšie tri ženské mená. Každý má tajomstvá. Som zvedavá, či odhalia tie svoje.

„Stretneme sa zajtra o ôsmej,“ povie Ben, keď schádzame po schodoch do vestibulu. Držať s ním krok je namáhavé.

„Dobre,“ poviem. Zovriem zábradlie a sústredím sa na schody, aby som žiaden nevynechala.

Keď prídeme dolu, zastanem. „Hm, chcem sa niečo spýtať. Na čo presne sa tento výskum zameriava?“

Ben sa zatvári trochu podráždene. V ligotavých mokasínach a s parádnym perom pôsobí príliš elegantne. „Je to komplexný výskum morálky a etiky v 21. storočí. Vyhodnocujú sa v ňom stovky subjektov a poslúži ako podklad pre veľkú akademickú štúdiu.“

Pozrie poza mňa na ďalšiu ženu čakajúcu vo vestibule: „Jeanine?“

Kráčam von a zapínam si zips na koženej bunde. Zastanem, potrebujem sa nadýchnuť, potom sa otočím a vyrazím domov.

Ľudia okolo mňa vykonávajú bežné činnosti: Niekoľko žien s farebnými karimatkami na cvičenie jogy vchádza do štúdia na rohu. Minú ma dvaja chlapi držiaci sa za ruky. Otec beží za dieťaťom uhaňajúcim na kolobežke a kričí: „Spomaľ, kamôš!“

Pred dvoma hodinami by som nikomu z nich nevenovala pozornosť. Teraz som však dezorientovaná návratom do hlučného, rušného sveta.

Kráčam k svojmu bytu; keď prídem na roh, zastanem na semafore. Je chladno a siahnem do vrečka po rukavice. Keď si ich natáhum, všimnem si, že bezfarebný lak, ktorý som si natrela na nechty len včera, sa naštrbil a odlupuje sa.

Asi som si ho škriabala, keď som rozmýšľala, či mám odpovedať na poslednú otázku.

Strasie ma a prekrížim si ruky na prsiach. Zmocní sa ma pocit, akoby na mňa liezla choroba. Dnes mám štyri zákazníčky a vôbec netuším, kde naberiem energiu, aby som zvládla vláčiť kufrík po meste a ešte sa rozprávať s klientkami.

Rozmýšľam, či prieskum bude pokračovať tam, kde sa dnes skončil, keď prídem zajtra do triedy. A možno mi doktor Shields dovolí vynechať tú poslednú otázku a dá mi novú.

Zahnem za posledný roh a pred očami sa mi vynorí môj činžiak. Otvorím vchodové dvere a silno ich za sebou ťahám, až počujem kliknutie a západka je na mieste. Vyteperím sa po schodoch na štvrté poschodie, odomknem dvere, vojdem do bytu a zvalím sa na sedačku.

Leo vyskočí a skrúti sa pri mne; niekedy akoby cítil, že potrebujem utešiť. Adoptovala som si ho takmer bez rozmýšľania, keď som pred dvoma rokmi zašla do zvieracieho útulku pozrieť si mačky. Neštekal ani nekňučal. Sedel v kletke a díval sa na mňa, akoby čakal, kedy sa objavím.

Nastavila som si budík na telefóne, aby zazvonil o hodinu, a položila som ruku na jeho teplé telíčko.

Ležím a rozmýšľam, či to stálo za to. Nebola som pripravená na taký intenzívny zážitok ani na všetky tie rôznorodé emócie, ktoré sa ma zmocnili.

Prevalím sa na bok a zavriem ťažké viečka. Určite mi bude lepšie, keď si oddýchnem.

Neviem, čo sa stane zajtra, aké nové otázky mi doktor Shields položí. Nikto ma do toho nenúti, pripomeniem si. Môžem sa tváriť, že som zaspala. Alebo sa zachovať ako Taylor a jednoducho neprísť.

Nemusím sa tam vrátiť, pomyslím si a vzápätí sa prepadnem do zabudnutia.

No viem, že to len klamem samu seba.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

SOBOTA 17. NOVEMBRA

Zaklamali ste, čo je dosť ironické pri nástupe do výskumu o morálke a etike. A aj dosť podnikavé.

Neboli ste náhrada za subjekt, ktorý mal prísť o ôsmej ráno.

Pôvodná účastníčka zavolala o trištvrte na deväť a vysvetlila, že zaspala, ale vás už dávno odviekli do testovacej miestnosti. No dovolili sme vám pokračovať, lebo vtedy už bolo zrejmé, že ste zaujímavý subjekt.

Prvý dojem: ste mladá, váš preukaz potvrdil, že máte dvadsaťosem rokov. Gaštanovohnedé kučery sú dlhé a trochu neposlušné, obliekli ste si koženú bundu a džínsy. Nemáte obrúčku, ale na ukazováku máte nastoknutý prsteň z troch tenkých strieborných krúžkov.

Napriek nedbalému vzhľadu vystupujete profesionálne. Nepriniesli ste si so sebou papierový pohár s kávou ani ste nezívali a nepretierali si oči ako niektoré iné ranné subjekty. Sedeli ste vzpriamene a neďívali ste sa medzi jednotlivými otázkami na mobil.

To, čo ste o sebe odhalili počas úvodného sedenia, bolo rovnako cenné ako to, čo ste zámerne neprezradili.

Už vo vašej prvej odpovedi sa začala črtiť téma, ktorá vás odlišila od ostatných päťdesiatjeden mladých žien, ktoré sme dovtedy vyhodnotili.

Ako prvé ste uviedli, že viete zaklamať, aby ste upokojili zákazníčku a získali lepšie prepitné.

Potom ste napísali, že by ste zrušili večerné plány s kamarátkou, no nie preto, že máte lístky na koncert, ktoré ste dostali na poslednú chvíľu, či sľubné rande, ako by uviedla väčšina ostatných. Vy ste mysleli na prácu.

Peniaze sú pre vás životne dôležité. Zdá sa, že sú základom vášho etického kódexu.

Keď sa pretnú peniaze s morálkou, výsledok môže osvetliť zaujímavú pravdu o charaktere človeka.

Ľudia majú motiváciu odkloniť sa od svojho morálneho kompasu z rozličných základných dôvodov, ako sú prežitie, nenávisť, láska, závisť, vášeň. A peniaze.

Ďalšie pozorovanie: Svojich blízkych staviate na prvé miesto, o čom svedčí to, že ste istú informáciu rodičom neprezradili, aby ste ich chránili. A predsa o sebe píšete, že ste boli spoluúčastníčkou činu, ktorý mohol zničiť iný vzťah.

Najzaujímavejšia je otázka, na ktorú ste neodpovedali, tá, s ktorou ste zápasili, až ste si zodrali nechty.

Tento test vás môže oslobodiť, subjekt 52.

Podvoľte sa mu.

PIATA KAPITOLA

SOBOTA 17. NOVEMBRA

Osviežujúci spánok zahnal myšlienky na doktora Sheldsa a jeho podivný test. Šálka silnej kávy mi pomôže sústrediť sa na zákazníčky, a keď sa po práci vrátim domov, som to zase ja. Predstava zajtrajšieho sedenia ma už nedesí.

Mám dokonca dosť energie, aby som upratala, čo v podstate značí pozbierať oblečenie prevesené cez operadlo stoličky a zavesiť ho do skrine. Moja garsónka je taká malá, že pri každej stene mám nejaký nábytok. Mohla by som si dovoliť niečo väčšie, keby som mala spolubývajúcu, ale už pred rokmi som sa rozhodla, že budem bývať sama. Súkromie mi stojí za to.

Trochu blednúceho popoludňajšieho svetla dopadá dnu cez jediný oblok, keď sedím na kraji sedačky. Siahnem po šekovej knižke a pomyslím si, že tento mesiac sa s päťsto dolármi navyše nemusím obávať platenia účtov ako zvyčajne.

Keď začnem vypisovať šek pre Antoniu Sullivanovú, v hlave sa mi znovu objaví otázka doktora Sheldsa.

Tajili ste niekedy niečo pred niekým, koho ste mali rada, aby ste ho nevyviedli z miery?

Pero znehybnie.

Antonia je súkromná rečová a pracovná terapeutka, jedna z najlepších vo Filadelfii.

Štátna špecialistka, ktorá pracuje s Becky v utorok a štvrtok, dosahuje len malý pokrok. Ale v dňoch, keď príde Antonia, dejú sa malé zázraky: pokus zapliesť si vrkoč alebo napísať vetu.

Otázka o knihe, z ktorej jej Antonia čítala. Vynáranie stratenej pamäti.

Antonia si účtuje 125 dolárov za hodinu, no rodičia si myslia, že im účtuje podľa kĺzavej stupnice, a platia len zlomok tej ceny. Ja pokrývam zvyšok.

Dnes si pripustím pravdu: Keby rodičia vedeli, že platím väčšinu účtu, otec by sa cítil trápne a mama by sa strachovala. Mohli by moju pomoc odmietnuť.

Lepšie je, keď nemajú na výber.

Antonii platím posledných osemnásť mesiacov. Mama mi po jej návšteve vždy zavolá a informuje ma o novinkách.

Neuvedomila som si, aké náročné je zúčastňovať sa na tejto fraške, kým som o tom nepísala na dnešnom sedení. Keď doktor Shields odpísal, že to musí byť ťažké, akoby mi dovolil konečne si pripustiť svoje skutočné pocity.

Dopíšem šek a dám ho do obálky, potom vyskočím a idem si do chladničky po pivo.

Dnes večer sa už viac nechcem zaoberať analyzovaním svojich rozhodnutí; do toho sveta sa čoskoro vrátim.

Vezmem telefón a napíšem Lizzie esemesku. *Môžeme sa stretnúť o trochu skôr?*

Vojdem do Lounge a pohľadom prebehnem po miestnosti. Lizzie ešte neprišla. Neprekvapuje ma to – dorazila som o desať minút skôr. Zbadám dve voľné stoličky pri bare a obsadím ich.

Barman Sanjay mi kývne. „Ahoj, Jess.“ Chodievam sem často. Sú to len tri bloky od môjho bytu a pivo počas *happy hour* stojí len tri doláre.

„Sam Adams?“ spýta sa.

Pokrútim hlavou. „Vodku s brusnicovým džúsom a sódou, prosím.“ *Happy hour* sa skončila pred hodinou.

Som v polovici drinku, keď dorazí Lizzie a cestou si sťahuje šál a bundu. Vezmem si kabelku zo stoličky vedľa seba.

„Dnes sa mi prihodilo niečo strašne divné,“ hovorí Lizzie, keď si sadá ku mne a krátko a tuho ma objíme. S ružovými lícami a rozlietanými plavými vlasmi vyzerá ako farmárske dievča zo Stredozápadu, akým bola predtým, než prišla do New Yorku preraziť ako návrhárka divadelných kostýmov.

„Tebe? Nehovor,“ poviem. Keď som sa s Lizzie naposledy rozprávala, vravela mi, ako kúpila bezdomovcovi bagetu s morčacou šunkou a on sa rozčúlil, lebo nevedela, že je vegán. Pár týždňov predtým sa v Targete kohosi spýtala, kde nájde ostrovček s osuškami. Ukázalo sa, že to nebola predavačka, ale Michelle Williamsová, herečka nominovaná na Oscara. „Ale vedela, kde sú,“ povedala Lizzie, keď jej porozprávala svoju príhodu.

„Bola som v parku na Washington Square – počkaj, to je vodka s brusnicami a sódou? Aj ja si dám, Sanjay, a ako sa má ten tvoj sexi frajer? Teda, kde som to skončila, Jess? Aha, ten zajko. Sedel rovno uprostred cesty a díval sa na mňa.“

„Zajko? Ako Dupko?“

Lizzie prikývne. „Je zlatý! Má dlhé uši a drobulinký ružový ňufáčik. Niekomu sa asi stratil. Je úplne krotký.“

„Teraz je u teba v byte, však?“

„Áno, vonku je hrozná zima!“ hovorí Lizzie. „V pondelok obvolám miestne školy, či nechcú triedneho miláčika.“

Sanjay posunie Lizzie drink a ona si odpije. „A čo ty? Máš niečo zaujímavé?“

Aspoň raz mám za sebou deň, ktorý môže súperiť s tým jej, ale keď chcem hovoriť, pred očami sa mi vynoria slová na obrazovke laptopu. *Vstupom do tohto výskumu sa zaväzujete k mlčanlivosti.*

„Ako obyčajne,“ poviem, sklopím oči a zamiešam si drink. Potom vylovím z tašky zopár štvrtolárov a vyskočím. „Idem vybrať pesničky. Nejaké želanie?“

„Rolling Stones,“ odpovie.

Stlačím *Honky Tonk Women* pre Lizzie, opriem sa o jukebox a pozerám si ponuku.

S Lizzie sme sa zoznámili krátko nato, ako som sa sem prisťahovala, keď sme obe pracovali pre divadelnú produkciu v nevelmi známom divadle; ja ako maskérka, ona ako jedna z kostymérok. Hra mala len dve reprízy, z nás sa však stihli stať kamarátky. Je mi bližšia než ktokoľvek iný. Pozvala ma domov na predĺžený víkend, zoznámila som sa s jej rodinou. A keď pred pár rokmi prišli na návštevu do New Yorku moji rodičia s Becky, venovala sa im. Vždy mi dá kyslé uhorky zo svojho taniera, keď sa ideme najesť do nášho obľúbeného bistra, lebo vie, že ich milujem. A ja zasa viem, že keď sa objaví nová kniha od Karin Slaughterovej, nevystrčí nos z domu, kým ju neprečíta.

Aj keď o mne nevie úplne všetko, zdá sa mi čudné, že sa s ňou nemôžem podeliť o dnešný zážitok.

Priblíži sa nejaký chlapík a zastane vedľa mňa. Dáva sa na názvy pesničiek.

Lizzina pesnička začne hrať.

„Fanúšička Stonesov, hm?“

Otočím sa a pozriem naňho. Absolvent ekonómie, stopro, pomyslím si. Tieto typy vidím každý deň v metre. V pulóvri ku krku a priveľmi vyžehlených džínsoch zaváňa Wall Streetom. Tmavé vlasy má krátke a jeho strnisko pripomína skôr skutočný päťhodinový porast než nejaký umelecký výtvar na tvári. Aj hodinky ho prezrádzajú. Rolexky, ale nie starožitné, ktoré by svedčili o starom rodinnom majetku. Je to novší model, ktorý si asi kúpil sám za svoje prvé koncoročné prémie.

Pre mňa je príliš konzervatívny.

„Môj frajer ich zbožňuje,“ poviem.

„Šťastlivec.“

Usmejem sa naňho, aby odmietnutie tak nebolelo. „Ďakujem.“ Vyberiem *Purple Rain* a vrátim sa na svoju stoličku.

„Ty máš v kúpeľni králička?“ pýta sa Sanjay.

„Položila som na zem noviny,“ vysvetľuje Lizzie. „No moja spolubývajúca ani tak nie je z neho veľmi nadšená.“

Sanjay na mňa žmurkne. „Ešte jednu rundu?“

Lizzie vytiahne telefón a otrčí nám ho. „Pamätáte sa na Katri-
nu? Pozvala domov pár ľudí na drink. Chcete ísť?“

Katrina je herečka, ktorá pracuje s Lizzie na novej inscenácii. Dlhší čas som ju nevidela – odvtedy, čo sme spolu pracovali na jednej hre tesne pred mojím odchodom z divadla. Ozvala sa mi v lete a chcela sa so mnou stretnúť a porozprávať. Ja som jej však nikdy neodpovedala.

„Dnes večer?“ spýtam sa a znehybniem.

„Áno,“ odpovie Lizzie. „Tuším príde Anabelle a možno aj Cathleen.“

Anabelle a Cathleen mám rada. No zrejme pozvala aj iných ľudí z divadla. Je medzi nimi jeden, ktorého už nikdy nechcem vidieť.

„Gene tam nebude, neboj sa,“ povie Lizzie, akoby mi čítala myšlienky.

Vidím, že Lizzie sa k nim chce pridať. Sú to stále jej kama-
ráti. A okrem toho, buduje si pracovný životopis. Divadelná komunita v New Yorku je veľmi zomknutá a najlepší spôsob, ako získať prácu, je patriť do nej. Ale Lizzie bude mať zlý pocit, keď pôjde bezo mňa.

Znovu akoby som v duchu začula hlboký, upokojujúci hlas doktora Shieldsa: *Viete zaklamať bez pocitu viny?*

Áno, odpísala som mu. Poviem teda Lizzie: „O to nejde. Som len fakt unavená. A zajtra ráno musím skoro vstávať.“

Zakývam na Sanjaya. „Dajme si rýchlo ešte jeden drink a po-
tom pôjdem do postele. Ale ty choď, Lizzie.“

O dvadsať minút vychádzame s Lizzie z dverí. Každá ideme opač-
ným smerom, tak sa na chodníku objímeme. Voniam po pomar-
ančových kvetoč; pamätám si, ako som jej pomáhala vybrať tú vôňu.

Pozerám sa za ňou, ako zahne za roh a mieri na večierok.

Lizzie povedala, že Gene French tam nebude, ale ja sa nevyhýbam iba jemu. Nemám chuť obnoviť kontakt s nikým z tej fázy svojho života, aj keď ma po príchode do New Yorku pohltila na celých sedem rokov.

Do New Yorku ma pritiahlo divadlo. Tento sen sa ma zmocnil veľmi dávno, keď som bola dievča a mama ma vzala na miestne predstavenie *Čarodejník z krajiny Oz*. Po predstavení prišli herci do foyeru a ja som si uvedomila, že všetci – plechový drevorubač, lev Bojko, zlá striga – sú len obyčajní ľudia. Zmenil ich kriedový púder na tvári, pehy nakreslené ceruzkou na obočie a zelená farba.

Keď som odišla z výšky a presťahovala sa do New Yorku, začala som pracovať v Bloomingdale's pri pulte s kozmetikou značky Bobbi Brown a popritom som chodila na konkurzy na maskérku do všetkých hier, ktoré som našla na Backstage.com. Vtedy som sa naučila, že profesionáli nosia kontúrovacie palety, podkladové krémy a umelé riasy v čiernych rozkladacích kufríkoch a nie vo vlnenom batohu. Spočiatku som pracovala sporadicky na malých javiskách, kde ma platili voľnými vstupenkami, ale po pár rokoch práca prichádzala ľahšie a divákov pribúdalo, až som mohla odísť z obchodného domu. Začali ma odporúčať a dokonca som získala agenta, aj keď len takého, čo zastupoval kúzelníka vystupujúceho na trhoch.

To obdobie môjho života bolo plné radostného vzrušenia – intenzívne kamarátstva s hercami a ostatnými členmi štábu, pocit víťazstva, keď diváci vstali a tleskali nášmu výtvoru –, ale teraz ako vizážistka na voľnej nohe zarobím oveľa viac. A už dávno som si uvedomila, že nie každému sa splnia sny.

No nemôžem si nespomenúť na tie časy a rozmýšľam, či je Gene stále rovnaký.

Keď nás predstavovali, chytil mi ruku do dlaní. Hlas mal hlboký a mohutný, hodil sa k človeku, ktorý pracoval v divadle. Už bol na ceste k sláve, hoci nemal ešte ani štyridsať. Dosiahol ju rýchlejšie, než som čakala.

Prvé slová, ktoré mi povedal, boli: *Máš krásny úsmev*. A ja som sa zo všetkých síl snažila nečervenat' sa.

Spomienky sa mi vždy vracajú v tomto poradí: prinášam mu šálku kávy a drgnutím ho zobúdzam z krátkeho spánku v tmavom hľadisku. On mi ukazuje divadelný plagát, čerstvo doručený z tlačiarne, a ukazuje na moje meno v titulkoch. My dvaja sami v jeho kancelárii, jeho upretý pohľad do mojich očí, keď si rozopínal nohavice.

A posledné, čo mi povedal, keď som bojovala so slzami, bolo *Dobre dôjdi domov*. Potom zakýval na taxík a dal vodičovi dvadsať dolárov.

Spomenie si niekedy na mňa?

Stačilo, poviem si. Musím sa pohnúť ďalej.

No ak pôjdem domov, nebudem schopná zaspať. Budem si znova prehrávať scény z našej poslednej spoločnej noci a čo som mohla urobiť inak alebo budem rozmýšľať o výskume doktora Sheldsa.

Obzriem sa k baru. Potom otvorím dvere a vojdem dnu. Tmavovlasý bankár hrá s kamarátmi šípky.

Idem rovno k nemu. Je len o dva-tri centimetre vyšší než ja v nízkych opätkoch. „Ahoj,“ poviem mu.

„Ahoj?“ Natiahne pozdrav na otázku.

„Vlastne nemám frajera. Môžem ťa pozvať na pivo?“

„To bol ale krátky vzťah,“ povie a ja sa zasmejem.

„Najprv pozvem ja teba,“ povie. Podá šípky kamarátovi.

„Čo keby sme si dali Fireball?“ navrhnem.

Keď sa vzdáľuje k baru, Sanjay na mňa zvláštne pozrie a ja odvrátim pohľad. Dúfam, že nepočul, keď som hovorila Lizzie, že idem domov.

Keď sa bankár vráti s drinkmi, štrngneme si. „Som Noah.“

Odpijem si, škorica ma popáli na perách. Viem, že Noaha po dnešnej noci už nebudem chcieť stretnúť. A tak poviem prvé meno, ktoré mi zide na um: „Taylor.“

Nadvihnem prikrývku a pomaly sa spod nej vytiahnem. Poobzerám sa okolo seba. Chvilku trvá, kým si spomeniem, že som na gauči v Noahovom byte. Skončili sme tu po niekoľkých drinkoch a záťahu do ďalšieho baru. Keď sme si uvedomili, že sme ani jeden nevečerali a umierame od hladu, Noah vybehol do lahôdok na rohu.

„Nikam nechod“, povedal a nalial mi pohár vína. „O minútu som späť, potrebujem vajíčka na francúzsky toast.“

Asi som okamžite zaspala. Zrejme mi vyzul čižmy a prikryl ma dekou, nezobudil ma. Na konferenčnom stolíku mi nechal lístok: *Čau, spachtoš, ten francúzsky toast ti urobím ráno.*

Mám na sebe stále džínsy a top. Len sme sa bozkávali. Vezmem si čižmy a kabát a po špičkách prejdem k dverám. Zavrzgajú, keď ich otváram, strhnem sa, ale z Noahovej spálne nepočujem nijaký pohyb. Pomaly ich zatvorím, potom si natiahnem čižmy a náhlím sa po chodbe. Veziem sa výtahom do vestibulu, a kým klesá devätnástimi poschodiami, uhladím si vlasy a poutieram rozmazanú maskaru pod očami.

Vrátnik zdvihne oči od mobilu. „Dobrá noc, slečna.“

Pozdravím ho krátkym kývnutím, a keď vyjdem pred dom, snažím sa zorientovať. Najbližšia zastávka metra je štyri bloky odtiaľto. Je skoro polnoc a vonku sa premieľa len pár ľudí. Vyrazím k stanici metra a cestou lovím v peňaženke MetroCard.

Tvár ma páli v studenom vzduchu, dotknem sa citlivého fliačka na brade, kde mi Noah pri bozkávaní zodral strniskom bradu.

Tá boľačka ma akosi upokojuje.

ŠIESTA KAPITOLA

NEDELA 18. NOVEMBRA

Vaše ďalšie sedenie sa začína rovnako ako to prvé: Ben sa s vami stretne vo vestibule a odvedie vás do miestnosti č. 214. Keď kráčate po schodoch, spýtate sa, či to bude prebiehať rovnako ako včera. Odpovie kladne, ale nemôže vám poskytnúť viac informácií. Nesmie prezradiť ani to, čo vie; aj on podpísal zmluvu o mlčanlivosti.

V prvom rade opäť leží tenký strieborný laptop. Na obrazovke vidíte inštrukcie pre vás a privítanie: *Vitajte späť, subjekt 52.*

Vyzlečiete si kabát a sadnete si na stoličku. Mnohé mladé ženy, ktoré tu boli predtým, sa ťažko dali odlíšiť jedna od druhej – mali dlhé vyžehlené vlasy, štíhle postavy a nervózne sa chichotali. Vy medzi nimi vynikáte, a nielen svojou netuctovou krásou.

Držanie tela máte takmer prísne. Nepohnete sa aj päť sekúnd. Zreničky máte mierne rozšírené a pery pevne stisnuté – to sú typické príznaky úzkosti. Zhlboka sa nadýchnete, keď stláčate *enter*.

Na obrazovke sa zjaví prvá otázka. Prečítate si ju, telo sa vám uvoľní a ústa zmäknú. Zdvihnete pohľad do stropu. Krátko prikývnete, skloníte hlavu a rýchlo začnete písať.

Uľaví sa vám, že posledná otázka zo včera, tá, s ktorou ste zápasili, na obrazovke nie je.

Pri tretej otázke sa zbavíte aj posledných zvyškov napätia. Stratíte ostražitosť. Vaše odpovede, tak ako pri minulom sedení, nesklamú. Sú svieže, nefiltrované.